

... ORTADOĞU GÜNDEMİ ...

1 Ocak 2024

- İsrail'in 7 Ekim'den bu yana saldırılarını sürdürdüğü abluka altındaki Gazze Şeridi'nde, insani krizin devam ettiği takdirde Filistinli nüfusun gelecek yıla kadar "dörtte birinin" salgın hastalıklar yoluyla ölebileceği uyarısı yapıldı.
- Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, BRICS'in yeni katılımlarla artık 10 ülkeden oluştuğunu belirterek "BRICS'in çok boyutlu gündemine şu veya bu şekilde katılmak isteyen yaklaşık 30 ülkenin ne derece hazır olduğunu değerlendireceğiz." ifadelerini kullandı.

2 Ocak 2024

- Somalî'den tek taraflı bağımsızlığını ilân eden Somaliland ile Etiyopya arasında mutabakat zaptıyla Etiyopya için Kızıldeniz'e erişim yolu açıldı. Mutabakat zaptına göre, Etiyopya'nın, Somaliland'in Berbera Limanında bir yerli olacak, Somaliland'in de Etiyopya Havayollarında hissesi bulunacaktır. Somalili siyasetçiler ise yapılan liman anlaşmasının Somalî'nin egemenliğinin ihlali olduğunu belirtmektedir.

3 Ocak 2024

- İran'ın Kirman eyaletinde 103 kişinin ölümüne, 211 kişinin yaralanmasına sebep olan terör saldırısı nedeniyle ülkede bir günlük yas ilan edildi.

4 Ocak 2024

- ABD yönetimi, İsveç'in NATO'ya üyelik sürecinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonundan geçmesinden memnuniyet duyduğunu ve Ankara'ya F-16 savaş uçaklarının satış sürecine ilişkin hassas şekilde çalıştığını duyurdu.
- Yemen hükümeti, İran destekli Husiler ile esir takasına ilişkin görüşmelerin ertelendiğini duyurdu.
- Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), kendi arabuluculuğunda Rusya ile Ukrayna arasında "savaşın başlangıcından bu yana en büyük esir takaslarından birinin" yapıldığını duyurdu.
- İrak'ın başkenti Bağdat'ta, İran'a yakın Haşdi Şabi'ye bağlı Şii milis gücü Nuceba Hareketi liderlerinden "Ebu Takva es-Saidi" isimli kişinin ABD hava saldırısından öldürüldüğü bildirildi.

6 Ocak 2024

- İran'ın Kirman eyaletinde Kasım Süleymani'nin mezarının bulunduğu kabristanın yakınında gerçekleşen 2 ayrı patlamada ölenlerin sayısı 91 olarak güncellenirken toplam yaralı sayısının 277 olduğu duyuruldu.
- Lübnan'daki Hizbullah Hareketi, Hamas'ın Siyasi Büro Başkan Yardımcısı Salih el-Aruri'ye yönelik suikasta tepki olarak İsrail ordusuna ait sınırdaki bir askeri üsse 60'tan fazla roket attığını açıkladı.

9 Ocak 2024

- İrak'ın "ABD öncülüğündeki koalisyon güçlerinin ülkedeki varlığının sonlandırılacağı" açıklamasının ardından, ABD Savunma Bakanı, Irak'taki askerlerini geri çekme gibi bir planlarının olmadığını bildirdi.
- İsrail medyası, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ile ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken'in görüşmesinin "gergin geçtiğini" ve iki ülkenin "savaş konusundaki görüş ayrılığının derinleştiğini" yazdı.

10 Ocak 2024

- Birleşmiş Milletler (BM) Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), 2024'te küresel işsizlik oranında artış yaşanacağı ve büyüyen sosyal eşitsizliklerin endişe yarattığı uyarısında bulundu.
- ABD Merkez Kuvvetler Komutanlığı (CENTCOM), ABD ve İngiltere'nin, Yemen'deki Husiler tarafından Kızıldeniz'e atılan 18 İHA ve 3 füzeyi vurarak düşürdüğünü duyurdu.
- İsrail ordusu, Hizbullah'ın güney Lübnan'daki insansız hava aracı (İHA) şefi Ali Hüseyin Berc'i'nin öldürüldüğü saldırıyı üstlendi.

12 Ocak 2024

- ABD ve İngiltere, Yemen'de Husi hedeflerine havadan ve denizden saldırı başlattı. En az 12 Husi hedefi savaş uçakları ve Tomahawk füzeleriyle vuruldu. Saldırlar uçak, gemi ve deniz altlarına yapıldı.
- Suriye'nin Deyrizor ilinde İran destekli gruplar, ABD ordusunun konuşlandığı üsse roketlerle saldırıda bulundu.
- Yemen'deki İran destekli Husiler, ABD ve İngiltere'nin Yemen'e düzenlediği saldırılarda 5 mensubunun öldüğünü duyurdu.

16 Ocak 2024

- Irak hükümeti, İran'ın Erbil'e saldırısı sonrası Tahran Büyükelçisi'ni ülkeye geri çağırma kararı aldı.
- Nijerya'nın Katsina eyaletindeki askerî üsse düzenlenen silahlı saldırıda çok sayıda kişi yaralandı.
- İsrail ordusuna bağlı özel kuvvetlerin, Lübnan'ın güneyindeki sınır bölgesinde yer alan bir beldeye saldırı düzenlediği belirtildi.
- Irak'ın Erbil kentinde, Erbil Uluslararası Havalimanı yakınında bulunan ABD öncülüğündeki İŞİD karşıtı koalisyon üssünü hedef alan bomba yüklü 3 İHA'nın düşürüldüğü duyuruldu.

11 Ocak 2024

- Güney Afrika Cumhuriyeti'nin, İsrail'in Gazze'deki eylemlerinin Soykırım Sözleşmesi'ni ihlal ettiği gerekçesiyle Uluslararası Adalet Divanında (UAD) açtığı davanın ilk duruşması başladı. Avukat Ni Ghralaigh, "Kurbanların, dünyanın bir şeyler yapabileceği umduyla canlı yayınladıkları, tarihteki ilk soykırım Gazze'de oldu" dedi.
- BM, Gazze Şeridi'nde kötüleşen sağlık sistemi hakkında uyarıda bulunarak savaşın sonlanması için çağrı yaptı.

15 Ocak 2024

- CENTCOM, Yemen'de Husilerin kontrolündeki bölgeden atılan balistik füzenin ABD konteyner gemisi "Gibraltar Eagle"ı vurduğunu duyurdu.
- Arap Birliği, Somali ile Etiyopya arasındaki gerilimi görüşmek üzere bakanlar düzeyinde çevrim içi olarak toplanacağını duyurdu.
- Dünya Müslüman Âlimler Birliği, İsrail saldırıları altındaki Gazze Şeridi'ne Mısır üzerinden girmek için bir heyetin oluşturulduğunu açıkladı.
- Hamas'ın askerî kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları, son haftalarda Gazze'deki çok sayıda İsraili esirden haber alınmadığını belirtti.

17 Ocak 2024

- ABD yönetimi, Yemen'de Husiler olarak bilinen Ensarullah grubunu, Kızıldeniz'deki saldırıları nedeniyle yeniden "yabancı terör örgütleri" listesine aldı.
- Alman hükümetinin İsrail'in talep ettiği hassas tank mühimmatı sevkiyatını incelediği ve bunu onaylamayı planladığı iddia edildi.
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2014'te Sahil Güvenlik ekiplerinin Keçi Adası (Pserimos) açıklarında Suriyeli düzensiz göçmenlere ateş açtığı gerekçesiyle Yunanistan'ı mahkûm etti.

18 Ocak 2024

- Suriye'nin Haseke iline bağlı Kamışlı ilçesinde İran destekli gruplar, ABD güçlerinin konuşlandığı üsse roket saldırısı düzenledi.
- İsrail'in Gazze Şeridi'ne 7 Ekim 2023'ten bu yana sürdürdüğü saldırılarda öldürülen Filistinlilerin sayısı son 24 saatte 172 artarak 24 bin 620'ye çıktı.
- Ürdün Kralı 2. Abdullah, Türkiye'nin İsrail saldırıları ve işgali altındaki Gazze Şeridi'nde süren savaşı sona erdirmeye yönündeki kararlı tutumunu ve çabalarını takdir ettiğini belirtti.

20 Ocak 2024

- BM Kadın Biriminin yayınladığı raporda, Gazze'de yerinden edilen 1,9 milyon kişinin yaklaşık 1 milyonunun kadın olduğu bildirildi.
- İran: İsrail'in Şam'a düzenlediği saldırıda askerlerinin öldürülmesine "uygun yer ve zamanda karşılık verme hakkını saklı tuttuğunu" açıkladı.
- Afganistan'ın Kunar vilayetinde, Taliban yönetimi ve Pakistan sınır güçleri arasında çatışma yaşandı.

22 Ocak 2024

- Yakınları Hamas'ın elinde esir olan bir grup, İsrail Meclisini (Knesset) basarak milletvekillerinden yeni bir esir takası mutabakatı için çalışma yapmalarını istedi.
- Fransa Dışişleri Bakanı Stephane Sejourne ve İrlandalı mevkidaşı Micheal Martin, AB'nin, işgal altındaki Batı Şeria ve Doğu Kudüs'te Filistinlilere karşı şiddet eylemlerinde bulunan Yahudi yerleşimcilere yaptırım uygulaması gerektiğini söyledi.

19 Ocak 2024

- Filistin Devlet Başkanlığı Sözcüsü Nebil Ebu Radine, 1967 sınırlarında başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız bir Filistin devleti kurulmadan bölgede güvenlik ve istikrarın olmayacağını söyledi.
- Yemen'de İran destekli Husiler, Aden Körfezi'nde ABD'ye ait bir gemiyi seyir füzeleriyle hedef aldıklarını ve "tam isabet" vurduklarını açıkladı.
- ABD, Yemen'deki İran yanlısı Husilerin kontrol ettiği bölgede 2 gemi savar füze rampasını vurduğunu bildirdi.

21 Ocak 2024

- İtalya Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Antonio Tajani, 7 Ekim itibarıyla İsrail'e silah göndermeyi durdurma kararı aldıklarını ve herhangi türde bir silah göndermediklerini söyledi.
- ABD'nin, yasa dışı Yahudi yerleşimcilerin Filistinlilere karşı kullanabileceği endişesiyle İsrail'e yönelik silah satışını geciktirdiği belirtildi.
- CENTCOM, Irak'ta bulunan, Irak ordusu ve ABD ordusunca ortak kullanılan Ayn'ül Esad Hava Üssü'ne füze ve roketli saldırı düzenlendiğini duyurdu.
- İsrail kabinesi, abluka altındaki Gazze'nin payı dışındaki vergi gelirlerinin Filistin yönetimine aktarılmasını onayladı.

23 Ocak 2024

- Mısır, İsrail'in Gazze Şeridi ile Mısır arasındaki sınır hattı Philadelphia Koridoru'nu (Selahaddin Koridoru) işgal etmesine yönelik bir hareketinin, Mısır-İsrail ilişkilerini ciddi şekilde tehdit edeceğine dikkat çekti.
- Yemen'de İran destekli Husiler, Aden Körfezi'nde ABD'ye ait bir kargo gemisini gemisavar füzeleriyle vurduklarını açıkladı.
- İsrail'in 2 ay ateşkes teklif ettiği iddia edildi. Hamas'ın Medya Sorumlusu Kilani, "Resmî teklif ulaşmadı. Hamas daimî ateşkes istiyor. Direnişin temel şartı savaşın geçici değil tamamen kapsamlı bir şekilde durması" dedi.

24 Ocak 2024

- İsrail güçleri, güvenli alan ilan ettikten sonra bombaladığı Gazze Şeridi'nin güneyindeki Han Yunus şehrinde 500 binden fazla Filistinliden bölgeyi terk etmesini istedi.
- ABD ve İngiltere'nin, Yemen'deki Husiler'e yönelik 22 Ocak'ta gerçekleştirdiği hava saldırısına ilişkin ortak açıklamaya, Arnavutluk, Hırvatistan, Çekya, Danimarka, Estonya, Gine-Bissau, Macaristan, İtalya, Kenya, Letonya, Litvanya, Karadağ, Kuzey Makedonya, Güney Kore ve Romanya da imza attı.

25 Ocak 2024

- NATO'nun Soğuk Savaş dönemi sonrası en büyük askeri tatbikatı Sarsılmaz Savunucu 2024 başladı.
- Yemen'deki İran destekli Husiler, Aden Körfezi ve Babülmendep Boğazı'nda bir ABD savaş gemisini vurduklarını ve 2 ticari gemiyi geri dönmeye zorladıklarını açıkladı.
- ABD medyası, Suriye'den çekilmenin planlandığını yazdı. Çekilme kararının, 7 Ekim'den sonra önceliklerin değişmesi nedeniyle alındığı iddia edildi.

26 Ocak 2024

- İsrail medyası, ABD ve İsrail'in, Tel Aviv'e çok sayıda F-35 ve F-15 Al uçağı ile Apache savaş helikopteri tedarikini içeren büyük bir silah anlaşması imzaladığını duyurdu.
- Uluslararası Adalet Divanı, İsrail'in Gazze'de soykırımı önlemek için gerekli tüm tedbirleri almasına büyük oy farkıyla hükmederken İsrail'in yalnız kalması dikkati çekti.

28 Ocak 2024

- Mali, Burkina Faso ve Nijer, Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğundan (ECOWAS) ayrılma kararı aldı.
- Irak'ta İran destekli Şii milis yapıların yer aldığı "Irak'ta İslami Direniş" grubu, ABD'nin Ürdün-Suriye sınırındaki askeri üssüne İHA'larla düzenlenen ve 3 ABD askerinin öldüğü saldırıyı kendilerinin düzenlediğini öne sürdü.
- The Wall Street Journal (WSJ) gazetesinin Mısırlı yetkililere dayandırdığı haberine göre, 4 ay sürecek ateşkes yapılmasını ve tüm İsraili esirlerin serbest bırakılmasını öngören yeni bir teklif, arabulucu ülkelerce İsrail ve Hamas'a iletildi.

29 Ocak 2024

- ABD Başkanı Biden, Ürdün'de insansız hava aracıyla düzenlenen bir saldırıda 3 ABD askerinin öldüğünü 34 kişinin yaralandığını açıkladı.
- Irak Hükümet Sözcüsü Basim Awwadi, ABD öncülüğündeki koalisyon güçlerinin görevinin mevcut hükümet döneminde sona ereceğini söyledi.
- İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Nasır Kenani, ABD'nin Suriye-Ürdün sınırındaki kuvvetlerine yönelik saldırıya ilişkin, bölgedeki "direniş grupları"nın eylemlerinde İran'dan talimat almadıklarını söyledi.

30 Ocak 2024

- BM Güvenlik Konseyi, Kıbrıs'taki BM Barış Gücünün görev süresini bir yıl daha uzatma kararı aldı.
- İngiltere'nin Tahran Büyükelçisi Simon Shercliff, ülkesinin İran'a karşı yeni yaptırım kararı alması nedeniyle İran Dışişleri Bakanlığına çağırıldı.
- Rusya ile Ukrayna arasında devam eden savaşın etkisiyle bölgesel silah talebinin artmasıyla ABD'nin silah satışları geçen yıl ciddi artış göstererek toplamda 238 milyar dolara ulaştı.